

Yksikön nimi Yksityinen perhepäivähoito

Laadittu yhteistyössä yksityisten perhepäivähoidon edustajien kanssa: Taru Leino, Susanna Vainio, Mirva Virtanen, Tuula Haapsaari-Vallenius, Marika Hakala, Maarit Villenius, Tuija Pitkänen, Elina Laitinen ja Mari Sandström

Päivämäärä: 25.8.2020 ja 3.9.2020

1. Yhteystiedot, kansilehti

Kangasalla toimii toimintavuotena 2020-2021 28 yksityistä perhepäivähoitajaa. Hoitajien yhteystiedot löytyvät kaupungin nettisivuilta <https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/palvelut/perhepaivahoito/>.

Kangasalla toimivien yksityisten perhepäivähoitajien perhepäivähoitopaikoista saa tietoa Kangasalan Yksityiset Päivähoitajat ry:n nettisivuilta <http://www.kangasalanpph.fi/>.

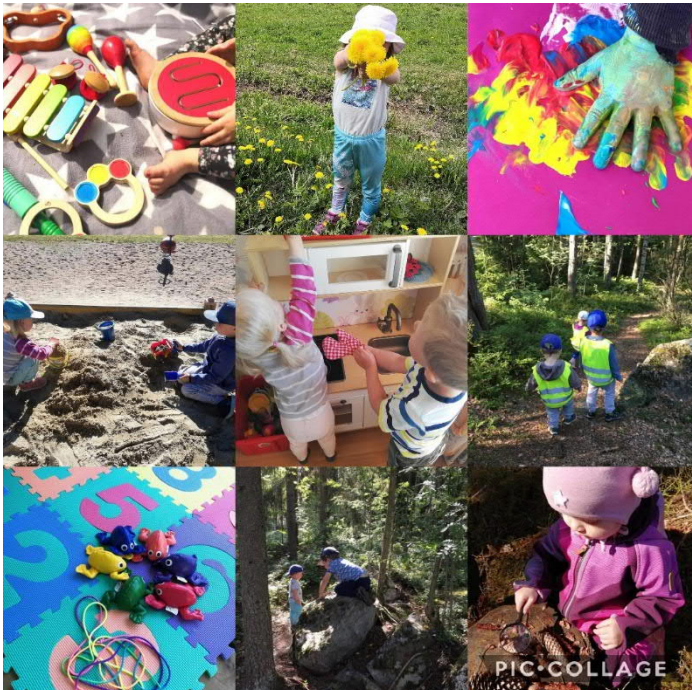
Perhepäivähoidon toimintasuunnitelmaa noudatetaan yksityisessä perhepäivähoidossa Kangasalan kaupungissa. Perhepäivähoitaja toimii omassa kodissaan ja hän vastaa tuottamansa varhaiskasvatuspalvelun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesta toteutumisesta. Toimintasuunnitelmaa noudatetaan myös yksityisessä ryhmäperhepäivähoitokodissa.

Kaupungin nettisivuilta löytyy yleistä tietoa perhepäivähoidosta toimintamuotona sekä yksityisen perhepäivähoidon valvonnasta. Lisätietoa perhepäivähoidosta ja valvonnasta saa perhepäivähoidon valvontaviranomaisilta:

Mari Sandström, 050 395 6656

Elina Laitinen, 050 598 3247

Sirpa Siponen, 050 550 9737, koordinoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja, on yksityisen perhepäivähoidon käytettävissä kasvun ja oppimisen tuen konsultaatiossa.

2. Kehittämiskohteet

1. Oppimisympäristöjen kehittäminen pedagogisen toiminnan näkökulmasta sisällä ja ulkona

- Leikkiympäristöjen monipuolistaminen sisällä ja ulkona
 - lasten ja huoltajien osallisuus esim. lelujen hankinnoissa, leikkiympäristöjen rakentamisessa
 - Oppimisympäristö - kolmaskasvattaja -koulutus henkilöstölle
- Digitaalisen oppimisympäristön vahvistaminen
 - eri tiedottamisen keinot käyttöön soveltuvin osin: nettisivut, Facebook, Instagram, sähköpostit
 - älypuhelimien hyödyntäminen esim. valokuvien ottaminen ja lähettäminen lasten toiminnan dokumentoinnissa ja tiedottamisessa huoltajille
- Kestävä elämäntapa osaksi toimintaa
 - Kestävän elämän tavan toteuttamisen huomioiminen toimintasuunnitelmassa
 - Lähiympäristön ja Kangasalan historian ja kulttuurin hyödyntäminen lasten leikki- ja oppimisympäristöissä (Perehdytyspaketti henkilöstölle)
 - Lapsen luontosuhteen vahvistaminen

2. Perhepäivähoitajien ja valvontaviranomaisten yhteistyön kehittäminen

- Yksityisen perhepäivähoitajien yhteistyöryhmän toiminnan vakiinnuttaminen valvontaviranomaisten kanssa
- Perhepäivähoidon omavalvontasuunnitelman laatiminen, seudullinen yhteinen lomake

3. Yksityisten perhepäivähoitajien omien koulutus- tai kasvattajakahvilatilaisuuksien järjestäminen

- opetushallituksen perhepäivähoidon -materiaalin hyödyntäminen

3. Toimintaperiaatteet

Perhepäivähoidon toimintaa (arvoja, puitteita ja sisältöjä) määrittävät varhaiskasvatuslaki ja Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelma, joka on velvoittava. Syksyisin laaditaan uusi perhepäivähoidon toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelman sekä lasten vasujen pohjalta perhepäivähoitajat laativat lapsiryhmäkohtaisen toimintasuunnitelman.

Perhepäivähoito toimintamuotona tarjoaa lapselle kodinomaisen, kiireettömän ja turvallisen mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä pienessä ryhmässä tutun ja pysyvän aikuisen kanssa. Pieni ryhmä mahdollistaa lasten yksilöllisen huomioimisen ja kiinteän yhteistyön huoltajien kanssa. Perhepäivähoitaja vastaa hyvästä vuorovaikutuksesta sekä lasten ja huoltajien kanssa, mikä edesauttaa lasten viihtyvyyttä, oppimista ja turvallisuudentunnetta. Perhepäivähoidossa käytetään vertaissovittelua lasten ristiriitatilanteiden selvittelyssä.

Kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta käytetään Kangasalan varhaiskasvatuksessa termiä arjen pedagogiikka. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki päivän eri tilanteet ja tapahtumat nähdään tärkeiksi ja että ne sisältävät oppimiskokemuksia. Lapsi oppii vuorovaikutuksessa lasten, aikuisten ihmisten ja lähiympäristön kanssa. Arjen

pedagogiikka toteutuu perhepäivähoidossa luontevasti ja joustavasti. Käytännön tilanteet tulee olla pedagogisesti perusteltuja. Perhepäivähoidossa korostuu ekologisuus ja taloudellisuus. Lähiympäristö ja luonnossa oppiminen sekä kestävä kehitys ovat hyvin läsnä arjen tilanteissa.

Perhepäivähoitajan pedagogisen toiminnan suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin tueksi on laadittu varhaiskasvatuksen toiminnan vuosikello, oppimisen alueet. Vuosikello on käytössä kaikilla kunnallisilla ja yksityisillä perhepäivähoitajilla. Vuoden kierrossa huomioidaan vuoden ajan vaihtelut ja juhlapyhät.

Perhepäivähoitajalla on suuri rooli oppimisympäristön rakentajana, sillä toiminta tapahtuu hänen kodissaan ja hän ainoana aikuisena huolehtii lapsen tarpeista koko varhaiskasvatuspäivän ajan. Perhepäivähoitajilta edellytetään perhepäivähoitajan ammattitutkintoa tai muuta varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset täyttävää tutkintoa.

Mahdollisesti myös perhepäivähoitajan perheen jäsenet näkyvät lasten varhaiskasvatuspäivien arjessa. Perhepäivähoitaja toimii vuorovaikutustilanteissa mallina ja hän tukee, on läsnä ja luo mahdollisuuksia hyvään vuorovaikutukseen.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Perhepäivähoidon toimintaa tulee arvioida ja kehittää laadun arvioinnin vuosisuunnitelman mukaisesti. Perhepäivähoidon toimintasuunnitelmaa arvioidaan kerran vuodessa keväällä yksityisten perhepäivähoidon yhteistyöryhmässä.

Perhepäivähoitaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa toimintaansa Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. He tekevät oman lapsiryhmänsä toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelma laaditaan lasten vasukeskustelun pohjalta, joissa tulee myös lapsen ja huoltajien ääni kuuluviin ja jolloin osallisuus toteutuu. Jos perhepäivähoitoa toteutetaan ns. parityöskentelynä, niin perhepäivähoitaja käy omat lasten varhaiskasvatuskeskustelut lasten huoltajien kanssa. Lapsiryhmän toimintasuunnitelman toteutumista perhepäivähoitaja arvioi kaksi kertaa vuodessa.

Toiminnan suunnittelu lähtee lapsiryhmästä nousevista tarpeista ja tavoitteista. Lasten havainnointi, kuuntelu ja toiveet sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa toiminnalle asetetut tavoitteet ovat keskeisiä suunnittelussa huomioitavia asioita. Lasten havainnointi, toiminnan dokumentointi ja arviointi ovat osa perhepäivähoitajan ammatillista toimintaa ja osaamisen kehittämistä. Dokumentointikäytännöt kirjataan tarkemmin ryhmän omassa toimintasuunnitelmassa.

Perhepäivähoitajat osallistuvat kaupungin järjestämiin koulutus- ja tiedotustilaisuuksiin. Perhepäivähoitajat vastaavat oman toimintansa laadukkaasta toteutumisesta ja kehittämisestä.

5. Oppimisympäristö

Toimintavuoden 2020 -2021 lapsiryhmäsuunnitelmissa ja varhaiskasvatuksen toiminnassa tulee huomioida Korona-ohjeistukset ja niiden tuomat muutokset.

Oppimisympäristöllä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita, jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristökäsite sisältää varhaiskasvatuksessa muun muassa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden.

Vuorovaikutuksen lähtökohtana on lapsen sensitiivinen kohtaaminen ja kannustavan, iloa ja onnistumisia tuottavan ilmapiirin rakentaminen.

Lapsi oppii myönteisessä ilmapiirissä ja eri aistejaan käyttäen. Hän oppii mallista ja tarkkailee, leikkii, kokeilee ja ihmettelee. Oppimista tapahtuu koko ajan kaikissa arjen tilanteissa ja ympäristöissä. Lapsi käsittelee ja jäsentää tietoa aktiivisesti, ja oppiminen on kokonaisvaltaista.

Perhepäivähoitaja on lapsen hyvän päivän avainhenkilö eli hän luo lapselle oppimista edistävän oppimisympäristön ja järjestää lapsen ikätasoa vastaavaa toimintaa ja virikkeitä. Hän on sensitiivinen aikuinen, joka kannustaa ja rohkaisee lasta toimimaan, tutkimaan ja oppimaan. Perhepäivähoitaja huolehtii yksin lapsiryhmänsä kaikista arjen toiminnoista ja päivän sisältöjä määrittävät eri-ikäisten lasten tarpeet.

Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Luonto sekä pihat, leikkipuistot ja muut rakennetut ympäristöt ovat myös varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä. Ne tarjoavat kokemuksia, materiaaleja ja monipuolisia mahdollisuuksia leikkiin ja tutkimiseen. Niitä hyödynnetään liikunta- ja luontoelämysten ja oppimisen paikkoina.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ja vierailut esimerkiksi kirjastoon, museoon, kulttuuriperintökohteisiin, teatteriin ja huoltajien työpaikoille rikastavat lasten oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöjen suunnittelu tarjoaa myös luontevan yhteistyömahdollisuuden henkilöstön ja huoltajien välille.

Perhepäivähoidossa toteutetaan varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologiasuunnitelman sisältöjä lapsiryhmän ikärakenne huomioiden. Lehdet, kuvat, kirjat, retkillä otetut valokuvat, ympäristössä olevat liikennemerkit ja erilaiset logot sekä niiden tutkiminen ovat osa tv-t-kasvatusta.

6. Pedagoginen tuki

Perhepäivähoidossa lapsen kehitystä ja oppimista tuetaan tarpeiden edellyttämällä tavalla. Perhepäivähoidossa olevat lapset ovat yleisen tuen piirissä. Yleinen tuki on arjessa tapahtuvaa tukea, jonka tarve arvioidaan jokaisen lapsen kohdalla erikseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa yhdessä huoltajien kanssa.

Jos perhepäivähoitajan lapsiryhmässä on tehostetun tuen piiriin kuuluvia lapsia, saa perhepäivähoitaja neuvoa ja ohjausta lapsen huoltajilta, valvontaviranomaiselta ja varhaiskasvatuksen erityisopettajalta tai muilta asiantuntijoilta. Lapsen varhaiskasvatuskeskustelun yhteydessä huomioidaan myös vieras- ja monikielisten lasten suomen kielen tukeminen.

7. Tiedottaminen

Tiedottaminen ja tiedon kulku ovat merkittäviä asioita perhepäivähoidon arjessa. Perhepäivähoitaja kantaa vastuun siitä, että lapsen huoltajat ovat tietoisia perhepäivähoitajan työssä tapahtuvista asioista. Hän tiedottaa lasten huoltajia vain heidän omaa lastaan koskevista asioista eli huomioi salassapitosäännösten velvoitteen. Perhepäivähoitajan ryhmän toimintasuunnitelmassa kirjataan perhepäivähoitokodissa huoltajien kanssa sovitut tiedottamiskäytännöt.

Perhepäivähoitajan on mahdollista julkaista Lasten Kangasala facebook sivuilla perhepäivähoidon toiminnan sisältöä arjessa huomioiden tietosuoja- ja salassapitosäädökset.

8. Yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on yhteinen sitoutuminen lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Vastuu yhteistyön toteuttamisesta ja suunnitelmallisuudesta on perhepäivähoitajalla. Yhteistyökäytänteistä huoltajien kanssa sovitaan palvelusuunnitelmia tehdessä.

Jokaisen lapselle laaditaan erikseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma noin kahden kuukauden kuluessa lapsen varhaiskasvatuksen alettua.

Perhepäivähoitajien keskinäiset tapaamiset varhaiskasvatuspäivän aikana mahdollistavat lasten toimimisen suuremmissa vertaisryhmässä. Perhepäivähoitajat suunnittelevat yhteisissä tapaamisissaan monipuolista toimintaa esim. erilaisten leikkien ja pelien muodossa.

Perhepäivähoitajan oman ryhmän toimintasuunnitelmassa kirjataan perhepäivähoitokodissa käytössä olevat yhteistyötahot ja toimintatavat.

9. Yksityisen perhepäivähoidon ohjaus, neuvonta ja valvonta, yhteistyörakenteet

Kunnat vastaavat siitä, että niiden hankkimat palvelut järjestetään varhaiskasvatusta koskevien säädösten sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja siitä, että kunnan omat linjaukset koskien varhaiskasvatuksen laatua toteutuvat myös yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa. Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus hyväksyä, ohjata ja valvoa kunnan alueella tuotettua yksityistä varhaiskasvatusta.

Yksityisen perhepäivähoidon toimintaa valvotaan seutukunnallisesti tehtyjen linjausten mukaisesti. Seutukunnalliset ohjaus ja valvonta käytänteet on luettavissa [Tampereen kaupunkiseudun nettisivuilla](#).

Yksityinen perhepäivähoitaja vastaa palvelun laadusta ja siitä, että asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset.

Kangasalla perhepäivähoidon valvontaviranomaisina toimivat varhaiskasvatustyöryhmän johtajat Elina Laitinen ja Mari Sandström. Valvontaviranomaiset toteuttavat ohjausta ja neuvontaa yleisellä tiedottamisella, kotikäynneillä, puhelinkeskusteluilla sekä koulutus- että yhteistyötapaamisissa. Suunnitellut valvontakäynnit toteutetaan vähintään kerran kahdessa vuodessa perhepäivähoitajan kotona. Valvonnan teemaa ja sisältöä määritellään vuosittain yhteistyössä yksityisen perhepäivähoitajien yhteistyöryhmässä.

Valvontaviranomainen ja perhepäivähoitaja yhdessä seuraavat toiminnan kehittymistä seuraavasti:

- Perhepäivähoidon toimintasuunnitelma on yhdessä laadittu ja päivitetty yksityisten perhepäivähoitajien edustajien kanssa => valmis suunnitelma käsitellään yhteisessä koulutustilaisuudessa kaikille
- Perhepäivähoitajat laativat oman ryhmän toimintasuunnitelman lasten varhaiskasvatussuunnitelmien ja kaupungin vasun pohjalta ja he itse arvioivat toimintasuunnitelman toteutumista toimintavuoden lopussa (touko-kesäkuu)
- Erlaiset palautteet, asiakastytyväisyyskyselyt huoltajille, henkilöstökyselyt ja lasten antamat arvioinnit tuottavat tietoa perhepäivähoidon toiminnan kehittymisestä kuntatasolla ja perhepäivähoitajalle itselleen
- Oman työn suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi ovat pedagogisen toiminnan perusta ja oman ammatillisen kehittymisen seuranta.

10. Yksityinen palveluntuottaja

Vastuu toiminnan laadusta, omavalvonta

Yksityinen perhepäivähoitaja on varhaiskasvatuksen ammattilainen, joka työskentelee itsenäisenä yrittäjänä omassa kodissaan. Häntä koskevat varhaiskasvatuksen lait ja määräykset. Perhepäivähoitaja määrittelee itse oman perhepäiväkotinsa varhaiskasvatusmaksut, kuuluu ennakkoperintärekisteriin ja maksaa veronsa ennakkoverona. Yksityinen perhepäivähoitaja on yksityinen ammatinharjoittaja, joka voi markkinoida toimintaansa haluamallaan tavalla ja päättää itse lapsiryhmänsä kokoonpanon lain määrittämässä puitteissa.

Asiakkaan kanssa palvelusopimuksen laadinta

Perhepäivähoitaja tekee lapsen huoltajan kanssa kirjallisen, molempia osapuolia sitovan, palvelusopimuksen, jossa määritellään varhaiskasvatusmaksut ja -ajat sekä lapsen palvelutarve. Perhepäivähoitaja ilmoittaa Kelaan omalta osaltaan tiedot uusista asiakkaista, joka mahdollistaa yksityisen hoidon tuen hakemisen lapselle. Huoltajat hakevat yksityisen hoidon tukea lapselle Kelasta. Yksityisen hoidon tuen maksamisen edellytyksenä on, että kaupunki on hyväksynyt varhaiskasvatuksen tuottajan.

Omavalvonta

Omavalvonta on palveluiden laadun ja sisällön ensisijainen valvontamenetelmä. Yksityiset perhepäivähoitajat laativat omavalvonta- ja turvallisuussuunnitelman, jotka ovat nähtävissä perhepäivähoitokodissa. Turvallisuussuunnitelmassa on kirjattu toimintaohjeita erilaisiin turvallisuuteen liittyviin tilanteisiin.

Osaamisen kehittäminen, täydennyskoulutus

Perhepäivähoitajat osallistuvat kaupungin järjestämiin koulutus-, tiedotus- ja yhteistoimintatilaisuuksiin sekä hankkivat tämän lisäksi täydennyskoulutusta itsenäisesti.